

Hrvatski studiji pokazali su Filozofskom kako se napreduje

PIŠE
**TANJA
RUDEŽ**

europska znanstvena novinarka godine

Hrvatski studiji bolji su od Filozofskog fakulteta u Zagrebu? Ma to je nemoguće, mora da je netko pogriješio, s nevjericom su mnogi komentirali reakreditaciju društvenih i humanističkih učilišta provedenu akademske 2013./14. godine. Sinteza te reakreditacije, koju je provela Agencija za znanost i visoko obrazovanje, pokazala je da su Hrvatski studiji (HS) najbolje ocijenjeno visoko učilište koje izvodi studijske programe i u društvenim i u humanističkim programima.

Zabune nema: reakreditacijski postupak 14 fakulteta, 24 sveučilišna odjela, četiri veleučilišta i dvije visoke škole, na kojima studira čak 55 posto hrvatskih studenata, temeljio se na procjeni stranih stručnjaka. Od 80 recenzenata, čak 87,5% bili su stranci, profesori i stručnjaci s poznatih europskih sveučilišta. Primjerice, u stručnom povjerenstvu koje je ocjenjivalo HS bili su i profesori s prestižnog Cambridgea i Leidena, te Brightona i Budimpešte. Iako sa svoja 73 nastavnika, 46 znanstvenika i 21 studijskim programom HS teško mogu biti prava konkurencija Filozofskom fakultetu (FF) koji ima 412 nastavnika, 337 znanstvenika i 107 programa, rezultati reakreditacije svakako su važni za budući razvoj obje institucije, posebice za privlačenje novih generacija studenata.

Ojačan nekolicinom vrsnih znanstvenika, HS je ponudio atraktivne programe i odlučio pojačati znanstvenu produktivnost i međunarodnu prepoznatljivost

HS su osnovani 1994. kao protuteža, navodno marksistički orijentiranim, humanističkim disciplinama na FF-u. Razvojni put HS-a bio je vrlo turbulentan i to je visoko učilište nekoliko puta bilo na rubu gašenja. Dugo su Hrvatski studiji slovili kao "desničarsko utočište", a njihova međunarodna znanstvena produkcija bila je minorna. I među studentima nisu kotirali dobro: uvriježilo se mišljenje da HS upisuju oni studenti koji se nisu uspjeli upisati na Filozofski fakultet i Fakultet političkih znanosti (FPZG).

No zadnjih godina na HS-se dogodio niz promjena. Ojačani nekolicinom vrsnih humanista i društvenjaka mlađe generacije za koje na razvikanim institucijama "nije bilo mjesta", HS su ponudili neke atraktivne studijske programe, po svom profilu različite od istoimenih na drugim fakultetima. Istodobno, na HS-u su odlučili pojačati znanstvenu produktivnost i međunarodnu prepoznatljivost, što je uglavnom tabu-tema u našim društvenim i humanističkim znanostima. Naime, među našim humanistima, a velikim dijelom i društvenjacima, prevladava stav da znanstvene radove ne treba objavljivati u međunarodnim časopisima sa strogim recenzentskim postupkom (peer review) nego u časopisima na hrvatskom jeziku.

- Jedna od naših najslabijih karika i dalje je znanstvena produktivnost za koju smo i dobili nešto nižu ocjenu stranih recenzenata. Ipak, imamo razrađene kriterije poticanja znanstvene izvrsnosti te, uz ostalo, dajemo skromnu novčanu nagradu zaposlenicima za objavljene radove visoke međunarodne vidljivosti. Za to smo definirali objektivne i zahtjevne uvjete - kaže prof. Josip Talanga, dekan HS-a.

Taj bi primjer trebala slijediti i ostala hrvatska visoka učilišta koja nude društvene i humanističke programe. *